

NR 6 – Espholm i Mariehamn, naturbete

1. Arrendeavtal (huvuddokument)
2. Karta över arrendeområdet (Bilaga 1)
3. Specialvillkor (Bilaga 2)
4. Reservatsbeslut (Bilaga 3)

ARRENDEAVTAL GÄLLANDE BETESOMRÅDEN

1. Parter

Arrendegivare: Landskapets fastighetsverk
PB 1060, 22111 Mariehamn
FO-nr 2734625-5
Kontaktpersoner: Mikael Berglund, tel. 25704
Maija Häggblom, Miljöbyrån, tel. 25458

Mariehamns stad
Elverksgatan 1, 22100 Mariehamn
FO-nr 0205071-4
Kontaktperson: Leif Andersson, tel , 531565
Stefan Nordas, tel , 531572

Arrendetagare: XXX
Adress XXX
FO-nr XXX
Tel. XXX
E-post: XXX

2. Betesområden: 1. Espholm i Mariehamns stad,
Fastighetsbeteckning: Landskapets del 478-401-2-0, Mariehamns stad del av fastighet nr 478-32-9908-0
Totalareal ca 7,7 hektar, varav ca 3,2 ha är i Mariehamns stads ägo.

Området framgår av bifogade karta, bilaga 1.

Villkor för respektive område framgår av bilaga 2.

Området är naturreservat och bestämmelser i områdets reservatsbeslut utgör en direkt del av detta avtal.

Inom området finns vandringsleder och naturstigar och andra turistattraktioner, vilket innebär att allmänheten har tillträde till områdena, via stättor eller självstängande grindar. I övrigt bör grindarna hållas låsta med av arrendegivaren tillhandahållna lås och nycklar.

3. Avtalstid: Avtalstiden är 01.01.2025 – 31.12.2029.

4. Arrendeavgift: Arrendetagaren erlägger en arrendeavgift om 100,- € / år exklusive moms. Avgiften betalas årsvis senast den 31 oktober varje år under avtalstiden. Vid försenad betalning har arrendegivaren rätt att från arrendetagaren erhålla en förseningsränta enligt räntelagen.

5. Tillträde: Arrendetagaren får tillträde till arrendeobjektet efter att avtalet trätt i kraft. Arrendeobjektet överläts i befintligt skick. I samband med tillträdet genomförs en syn av befintliga stängsel och konstateras deras skick. I de fall behov av nybyggnad/helrenovering av vissa stängselsträckor konstateras, uppgörs en tidsplanering över när respektive sträcka renoveras. Respektive arrendegivare står för sin del av nybyggnad/helrenovering av fasta stängsel enligt bilagd karta.

6. Användning av betesområdet:

Området skall användas för betesdrift. Antalet djur och vilket djurslag som lämpar sig för området regleras (vid behov) i bilaga 2.

Betesperioden omfattar årligen tiden från 15.5. till 1.10.om parterna inte kommer överenskommer om något annat.

Arrendegivaren kan med en veckas varsel besluta om omedelbar avslutning av betessäsongen om överbetning konstateras och olägenheter för naturvården eller fornlämningar uppstår.

I avtalet ingår ingen jakt- eller fiskerätt.

7. Arrendetagarens åtaganden:

Arrendetagaren skall underhålla alla stängsel och grindar i minst det skick som konstaterats vid tillträdessynen. För underhåll av fast stängsel håller arrendegivarna med trästolpar, som förblir i arrendegivarnas ägo på respektives område. Övrigt material som behövs för underhållet står arrendetagaren för.

Elstängsel och övriga tillfälliga stängsel bekostas och sköts av arrendetagaren.

Behov av och ansvar för vattgårdar regleras separat enligt överenskommelse vid tillträde.

All eventuell grävning, trädfällning, röjning och markarbeten skall utföras av arrendegivaren, om inte annat specifikt beslutas.

Arrendetagaren har skyldighet att tillse att betet är väl avbetat, senast till 31 augusti.

Namn och telefonnummer till arrendetagaren ska finnas på väl synlig plats vid betet så att allmänheten kan ta kontakt om något hänt djuren.

Arrendetagaren har skyldighet att tillse att djuren har tillgång till vatten.

Arrendetagaren har skyldighet att tillse att djuren har tillräckligt med bete. Tillskottsutfodring får endast ske på anvisad plats och enligt överenskommelse. Eventuella rester efter tillskottsutfodring städas bort av arrendetagaren. Ingen gödsling eller kemisk ogräsbekämpning får ske på området.

Arrendetagaren ska årligen efter betessäsongens slut inrapportera till Fastighetsverket, hur många djur och under vilken tidsperiod som har betat på varje område.

En gemensam årlig utvärdering av betesdriften sker under november månad varje år.

8. Arrendegivarens rätt att utföra arbete:

Arrendegivaren har rätt att utföra skötsel- och vårdåtgärder inom arrendeområdet, samt uppsättande av informationsskyltar och liknande. Landskapsregeringens miljöbyrå har även rätt att ge tillstånd till olika forskningsprojekt och liknande på området.

9. Sjötransporter: Inte aktuellt i detta avtal.

10. Uppförande av byggnader eller anläggningar:

Uppförande av byggnader eller anläggningar får endast ske efter att arrendegivarens skriftliga tillstånd erhållits.

11. Myndighetstillstånd:

Arrendetagaren ansvarar för att erforderliga myndighetstillstånd för sin verksamhet införskaffas.

12. Ansvar:

Arrendetagaren ansvarar för alla skador som drabbar tredje man vilka har samband med skötseln av betesområdet och den verksamhet som bedrivs.

Arrendetagaren ansvarar för tillsyn av betesdjuren och att djuren hålls innanför stängslan. Därtill ansvarar arrendetagaren för all skadegörelse på arrendeobjektet som åsamkas av betesdjuren efter det att arrendeobjektet tillträtts.

13. Överlåtelse av arrendeavtal:

Arrendetagaren har inte rätt att utan arrendegivarens godkännande överlåta detta arrendeavtal till tredje part.

14. Tillämpning av lag:

För detta avtal tillämpas bestämmelserna i jordlegolagen eller annan tillämplig lagstiftning. Tvister gällande detta avtal anförs hos Ålands tingsrätt som första instans.

15. Uppsägning av arrendeavtal:

Arrendetagaren är berättigad att säga upp avtalet efter anmälan till arrendegivaren senast den 30 november före påbörjandet av nästa arrendeår.

Arrendegivaren kan säga upp avtalet för ett eller flera områden efter anmälan till arrendetagaren om att arrendetagaren försummat de uppställda villkoren i arrendeavtalet och arrendetagaren inte rättat till bristen inom två veckor.

Arrendegivaren kan också säga upp avtalet om olägenheter för naturvården eller fornlämningar uppstått eller uppenbarligen riskeras.

16. Ändringar i arrendeavtalet:

Ändringar av och tillägg till detta avtal skall, för att vara bindande, vara skriftligen avfattade och undertecknade av båda parter.

17. Avslutande av avtalet:

Efter att avtalet har avslutats ska arrendetagaren avlägsna alla egna anläggningar och lämna området i städlat skick. Stängsel och grindar skall också vara i minst det skick som de var vid tillträdet.

18. Ikraftträdande:

Detta avtal träder i kraft när parterna har undertecknat detsamma. Avtalet har uppgjorts i två exemplar, ett för vardera parten.

Mariehamn den __/__/2025

Arrendegivare:

Landskapets fastighetsverk

Mariehamns stad

Mikael Berglund, enhetschef

Leif Andersson

Arrendetagare:

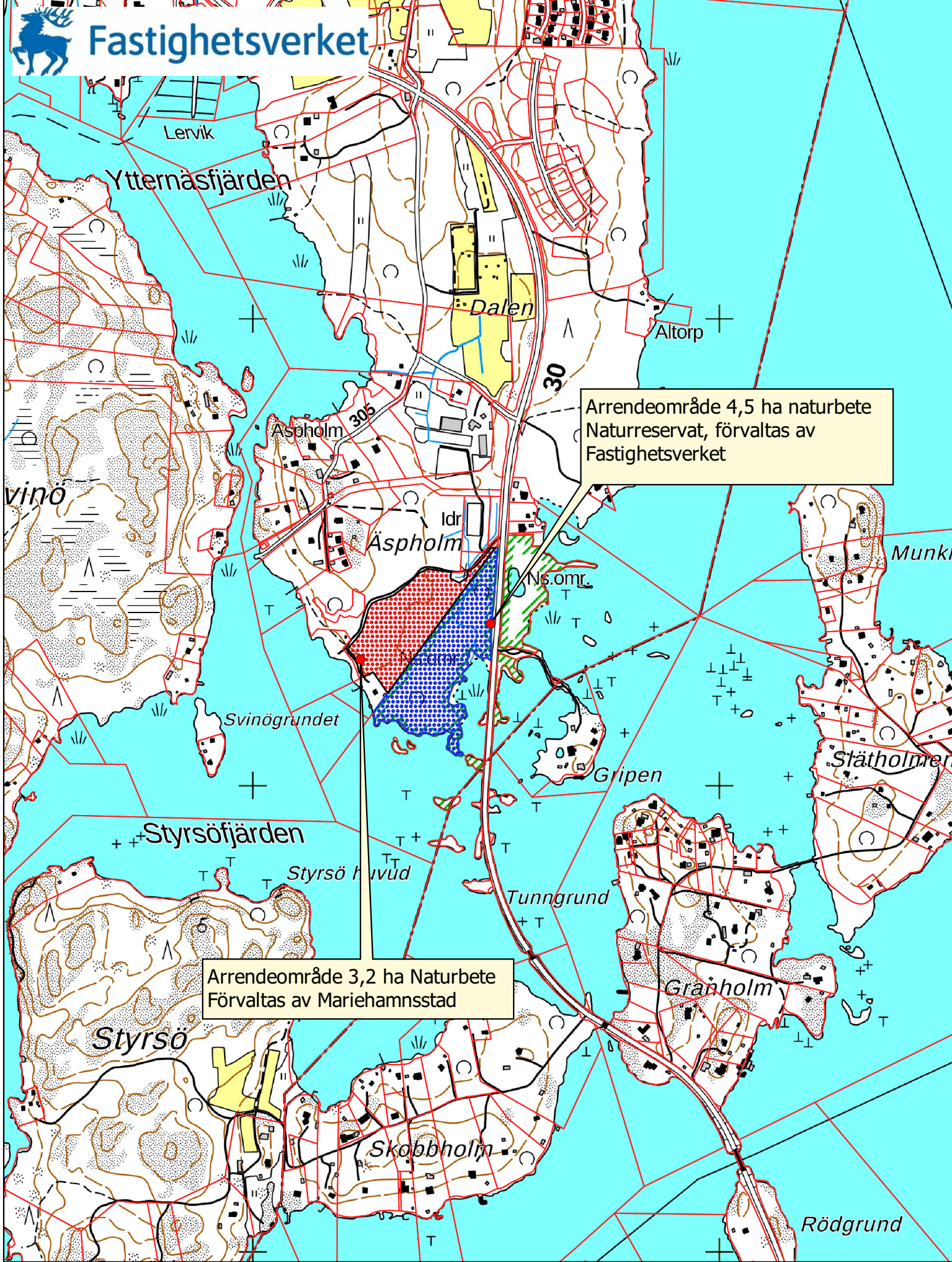
XXX

Bilagor:

Karta över respektive arrendeområde, bilaga 1

Specialvillkor för respektive arrendeområde, bilaga 2

Reservatsbeslut, bilaga 3

Arrendeområde 4,5 ha naturbete
Naturreservat, förvaltas av
Fastighetsverket

Arrendeområde 3,2 ha Naturbete
Förvaltas av Mariehamnsstad

Bilaga till betesavtal

Specialvillkor

Espholm naturreservat

Betande djur ska hållas enligt följande villkor:

1. Betesperioden omfattar tiden 15.5. - 1.10. Bete ska ske med får eller nöt. Om antalet djur kan göras överenskommelse mellan parterna.
2. Betestiden ska vara så lång och antalet betesdjur sådant att betesområdet på sensommaren är väl avbetat. Älgört och tuvtåtel ska vara tydligt påverkade av betet.
3. Arrendetagaren kan, om det anses behövt, tillsammans med Fastighetsverkets representant i god tid före djuren släpps på bete besöka området.
4. Ingen gödsling får ske inom området. Stödutfodring får förekomma endast på anvisad plats och i liten omfattning under 1-2 veckor i samband med betespåsläpp och hemtagning av djuren.
5. Tillståndet kan återkallas om olägenheter uppstår för naturvården inom området. Härutöver bör vid djurhållningen beaktas vad som föreskrivs i Ålands landskapsstyrelsens beslut (1987:30) om Espholm naturreservat, vilket bifogas.

Fastighetsverket kan komma att stängsla av små delområden under betesperioden och utföra landskapsvårdsarbeten så som slätter av oönskad vegetation, hamling mm.

Fastighetsverkets enhetschef ska kontaktas innan djuren förs ut till området:

Enhetschef Mikael Berglund tel. 25704

mikael.berglund@fastighetsverket.ax

ÖVRIGA BILAGOR: Beslut om Espholm naturreservat (1987:30)
Informationsskriften ”Betesdjur på naturreservat”

Uppsatt 21.11.18/ Naturvårdsintendent Maija Häggblom

Nr 30

**ÅLANDS LANDSKAPSSTYRELSES BESLUT
om Espholm naturreservat i Mariehamns stad**

I syfte att skydda landskapsbilden samt växt- och djurlivet har landskapsstyrelsen med stöd av 5 och 7 §§ landskapslagen om naturvård (41/77) beslutat om följande inskränkningar i rätten att utnyttja lägenheten Espholm RN:r 4:3 i Mariehamns stad.

Inom Espholm naturreservat är det förbjudet att:

- tälta
- göra upp eld
- medföra okopplad hund
- borttaga eller skada träd och andra växter
- taga sand, grus, sten, jord eller mineral eller på annat sätt skada markytan
- döda, fånga eller ofreda djur
- borttaga eller skada bon, ägg eller rom
- kvarlämna skräp eller avfall
- varaktigt upplägga eller förtöja farkost utom på anvisade platser
- färdas med snöskoter eller andra fordon över land
- förutom på allmän väg färdas med fordon eller motorredskap
- utanför särskilt anvisad parkeringsplats parkera eller uppställa fordon, husvagn eller motorredskap
- upplagra virke, byggnadsmaterial o. dyl, samt
- bedriva annan verksamhet som inverkar oförmånligt på landskapsbilden eller växt- eller djurlivet.

Inom reservatet får, utan hinder av fredningen, vidtas sådana skötsel- och forskningsåtgärder som erfordras för bevarande och utvecklande av områdets lövängsnatur.

Detta beslut träder i kraft den 1 juni 1987.

Mariehamn, den 14 april 1987

Lantråd FOLKE WOIVALIN

Miljövårdsintendent Håkan Kulves